

Position Paper

over Nederlandse handel- en investeringsverdragen met derde landen

Nederland heeft belang bij een offensieve handelspolitiek en exportstrategie. De Nederlandse en Europese boeren worden daarbij vaak benoemd als voordeel hebbende van deze handels- en investeringsverdragen, met de sleutelwoorden: ‘diversificatie van exportmogelijkheden’ en ‘verhoogde omzet’.

De Dutch Dairy Board (DDB) staat kritisch tegenover de huidige vrijhandelsagenda – vanuit de zienswijze van de Nederlandse voedselproducenten, in het bijzonder melkveehouders, als ook van consumenten. Een verdere verruiming van de markttoegang zal drastische gevolgen hebben voor de melkveehouderijsector.

Voor een eerlijke handelspolitiek

Handel is pas gerechtvaardigd als de winsten en kosten van internationale vrijhandelsverdragen gelijkwaardig verdeeld worden en milieu- en sociale factoren tevens worden meegenomen in de besluitvorming. Handel mag nooit een oefening uit winstgierigheid zijn, maar moet een plus betekenen voor alle betrokkenen. Wij willen u attent maken op het EU Alternatieve Handels Mandaat (EU Alternative Trade Mandate – ATM) dat door 50 maatschappelijke organisaties is ontwikkeld, als uitgangspunt voor het publieke debat over een fundamentele verschuiving van doelen en procedures voor het EU handelsbeleid.

Sleutelbegrippen voor eerlijke handelsverdragen:

Naleving van het EU voorzorgsbeginsel en geen neerwaartse harmonisatie van standaarden;

- Behoud van consumentenstandaards (voedselkwaliteit en hygiëne aspecten moeten worden gerespecteerd);
- Geen verlaging van de normen voor milieu en dierenwelzijn;
- Behoud van sociale-, arbeids- en sociale zekerheidsnormen;

- Gelijke concurrentievoorwaarden voor producenten (zie bijvoorbeeld het probleem in de vrijhandelsovereenkomst met Nieuw-Zeeland en het associatieovereenkomst met Oekraïne);
- Geen beleid om de Nederlandse markt progressief te openen voor derde landen en investeerders dat de lokale landbouw in gevaar brengt;
- Het garanderen van nationale autonomie en rechtspraak (investeerdersbescherming);
- Transparantie, burgerparticipatie en democratische besluitvorming gedurende onderhandelingen;

- Bescherming van voedselsoevereiniteit van landen (handelspolitiek en liberalisatie moeten niet de oorzaak zijn van armoede en migratie);
- Landbouw moet uitgesloten worden van vrijhandelsverdragen;
- Geen industrialisering van landbouw om export te bevorderen;
- Export mag niet functioneren als ventiel voor overproductie;
- Het speculeren op levensmiddelen moet voorkomen worden (een markt in evenwicht is een onderliggende voorwaarde hiervoor)

De toekomst van handel: eerlijk, veilig en evenwichtig!

Eerlijke handels- en investeringsakkoorden moeten welvaart en economische groei betekenen voor alle betrokkenen. Deze aspecten mogen in alle eerlijkheid nooit door de Nederlandse overheid uit het oog worden verloren. Eerlijke akkoorden dragen bij aan een belangrijke verantwoordelijkheid om er voor te zorgen dat deze akkoorden niet schadelijk zijn voor de betrokkenen, zowel in de EU als in de landen waarmee een akkoord wordt afgesloten.

Naar onze mening moeten gevoelige sectoren – zoals de landbouwsector en in het bijzonder de melkveehouderijsector – uitgezonderd worden van handelsakkoorden. Dit zijn strategisch belangrijke sectoren die bepalend zijn in de beschikbaarheid van gezond, veilig voedsel en de voedselsoevereiniteit van de EU.

Nadelen en gevaren voor burgers en voedselproducenten alsook het milieu zijn onaanvaardbaar. Zolang men doorgaat op de weg van het overheersende liberale handelsbeleid door middel van oneerlijke internationale handels- en investeringsovereenkomsten (bijvoorbeeld: acceptatie verschillende standaarden, voordelen voor buitenlandse investeerders), blijven die nadelen en gevaren bestaan. De landbouwsector kan en mag in dit opzicht niet worden “geofferd” in ruil voor concessies aan andere sectoren.

De DDB wijst iedere vorm van discriminatie van investeerders af. Derhalve wijst de DDB iedere vorm van externe tribunalen exclusief voor buitenlandse investeerders af, aangezien deze tribunalen discriminatie van de nationale ondernemers veroorzaken. “Gelijkheid” behoort daadwerkelijk gelijkheid te betekenen. Nederland en de EU kennen een betrouwbaar gerechtelijk systeem met de Hoge Raad en het Europese Hof van Justitie als hoogste organen. Tribunalen die de erkenning van het Europese rechtssysteem ondermijnen en/of op non-actief zetten, wijst de DDB af aangezien dit onder andere leidt tot rechtsongelijkheid.

De DDB steunt de Nederlandse boeren en melkveehouders volledig, want zij zijn de meest kwetsbare link in de voedselvoorzieningsketen, en positioneert zich samen met maatschappelijke organisaties en consumenten tegen een overheersende liberale handels agenda.